

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Tenhunen, Sirpa

Title: Elämää ilmastonmuutoksen keskellä Bengalinlahdella

Year: 2021

Version: Published version

Copyright: © Tenhunen, 2021

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

Tenhunen, S. (2021, 11.10.2021). Elämää ilmastonmuutoksen keskellä Bengalinlahdella. What the Hela?. <https://www.jyu.fi/hytk/fi/laitokset/hela/ajankohtaista/blogi/aikasemmat-blogitekstit/elamaa-ilmastonmuutoksen-keskella-bengalinlahdella>

Elämää ilmastonmuutoksen keskellä Bengalinlahdella

Sirpa Tenhunen

Sundarbanin suistoalue, joka sijaitsee Bengalinlahdella Intian valtameren rannalla, on yksi ilmastonmuutoksen suhteen haavoittuvimmista alueista maailmassa. Sään ääri-ilmiöt, myrskyt ja nouseva merivesi ovat jo lisänneet alueelta kaupunkeihin suuntautuvaa muuttovirtaa. Vuonna 2009 alueelle iski hirmumyrsky Aila, minkä seurauksena miljoona ihmistä joutui jättämään kotinsa. Olen tehnyt etnografista tutkimusta Sundarbanin alueella sekä alueelta Kalkuttaan muuttaneiden ihmisten keskuudessa vuonna 2018. Yhtenä tavoitteenani oli selvittää, miten he hahmottavat ilmastonmuutoksen sekä miten he ovat sopeutuneet muutoksiin.

Haastateltavani ja keskustelukumppanini eivät yleensä pystyneet vastaamaan kysymyksiini ilmastonmuutoksen vaikutuksista. Ei ole yllättävää, että useimmat Sundarbanin asukkaat eivät olleet tottuneet puhumaan ilmastonmuutoksesta. Intian tiedotusvälineissä kuten televisiossa tai sanomalehdistössä käsitellään ilmastonmuutosta varsin vähän. Useimmat vähävaraiset ihmiset eivät edes lue sanomalehtiä. Yleisin tiedotuskanava ovat paikallisten televisiokanavien paikallisuutiset, joissa ei juurikaan käsitellä paikallisia uutisia ilmastonmuutoksen hahmottamiseksi tarvittavasta globaalista näkökulmasta. Lisäksi vaihtelevat säät ja maisemat eivät ole mitään uutta Sundarbanin asukkaille—he ovat aina eläneet [Lahiri-](#)

[Duttin ja Samantan \(2013\)](#) termein hybridiympäristössä, missä mangrovemetsät kasvavat suolaisessa suomaastossa ja rantavedestä nousee maakaistaleita samalla, kun niitä toisaalla painuu veden alle.

Onnistuin aikaansaamaan keskustelua ilmastollisista ilmiöistä, kun kysyin erilaisten sään ääri-ilmiöiden kokemisesta. Usein puhe säästä kääntyi keskusteluksi ihmisen toiminnasta kuten valtion tuista ja infrastruktuurin rakentamisesta. Tapa, jolla he puhuivat säästä valtion politiikan ja ihmisen toiminnan yhteydessä, heijastaa miten heidän päivittäinen elämänsä liittyy ilmastonmuutokseen ja sen aiheuttamien ongelmien ratkaisupyrkimyksiin. Toisaalta monet olivat kohdanneet elinkeinonsa vaikeutumisen maalla lähtemällä töihin kaupunkiin. He eivät ylipäätään kokeneet luontoa omasta toiminnastaan erilliseksi—yksi yleinen tapa käsitellä ja ymmärtää luonnonvoimia Sundarbanissa on palvoa metsiin tai mereen liittyviä jumalia.

Kuulin monia tarinoita Aila-myrskystä, joka oli vaikuttanut tavalla tai toisella kaikkiin haastateltaviini. Eräs nainen kertoi, miten hän piti kiinni savesta ja puusta rakennetun talon tukipylvästä talon hajotessa hänen ympärillään veden voimasta myrskyn tuhottua tulvavallit talon molemmilta puolilta. Samalla tavalla kävi useimmille rannikon savesta rakennetuille taloille — ne kaatuivat tai hajosivat veden voimasta.

Hirmumyrsky Aila sai aikaan suuria tuhoja, mutta sen jälkimainingit näkyvät myös tulevaisuuteen suuntautuvana toimintana. Aila-myrsky oli jäänyt ihmisten mieliin katastrofina, joka vei runsaasti ihmishenkiä verrattuna Ailan jälkeen sattuneisiin myrskyyhin. Ailan jälkeen Intian keskushallitus yhdessä osavaltion hallinnon kanssa rakensi alueelle myrskysuojia ja loi varoitusjärjestelmän. Tulvavalleja kunnostettiin ja rakennettiin myrskyjä kestäviksi. Kun Amphan-myrsky iski alueelle keväällä 2020, 2,2 miljoonaa ihmistä evakuoitiin. Sementoidut tulvavallit samoin kuin uudet sementtitalot kestivät myrskyn – tosin kaikkia tulvavalleja ei oltu rakennettu kestäväksi, ja savitaloja tuhoutui.

Ailan tuhoama alue saa edelleen monenlaista uhreille tarkoitettua tukea kuten ilmaista ruoka-apua toisin kuin monet muut osavaltion köyhät alueet, jotka eivät ole kohdanneet äkillistä katastrofia. Sundarbanissa sijaitseva South 24 Parganasin alue on saanut Intiassa eniten valtion rahoitusta savitalojen korvaamiseen sementtitaloilla. Nämä tuet ovat mullistaneet paikallispolitiikkaa. Paikalliset poliittiset eliitit ovat hankkineet niiden avulla uusia tulonlähteitä vaatimalla vähävaraisilta tuensaaajilta lahjuksia tukien välittämistä vastaan. Vähävaraiset asukkaat puolestaan ovat tulleet entistä kriittisemmiksi poliittista järjestelmää kohtaan, mikä on tehnyt paikallispolitiikasta entistä dynaamisempaa.

Aila-myrskyn myötä Sundarban kohosi kansainväliseen tietoisuuteen yhtenä ilmastonmuutoksen uhrina kansainvälisten kuvausryhmien kuvatessa omaisuutensa merelle menettäneitä ihmisiä suolaisilla rämeillä. Vähälle huomiolle on jäänyt se, miten South 24 Parganasin alue on kehittynyt taloudellisesti ja sosiaalisesti vireäksi seuduksi sinne Aila-myrskyn jälkeen kanavoitujen investointien ansiosta. Kestävien tulvavallien rakentamisen ansiosta useat viljelijät ovat voineet jatkaa maanviljelystä meriveden myrskyssä tuoman suolakerroksen huuhtouduttua ajan myötä pois sateiden myötä. Suolaista vettä hyödyntävät kalankasvattamot kuitenkin valtaavat alaa maanviljelykseltä. Kalankasvattamojen valtaamat maat eivät enää sovellu maanviljelykseen, eivätkä kalankasvattamot työllistä yhtä hyvin kuin maanviljelys. Kalan ja rapujen kasvatusta onkin muokkaamassa maisemaa ja asukkaiden elinkeinoja radikaalimmin kuin ilmastonmuutos.

Suuri osa valtion toimista on pyrkinyt auttamaan ihmisiä hankkimaan elantonsa Sundarbanissa ja sen laita-alueilla. Maailmanpankin raportit (esim. [Sánchez-Triana ym. 2018](#)) taas suosittelivat valtiota kannustamaan ihmisiä siirtymään pois Sundarbanin riskialttiimmilta alueilta. Tapaamani asukkaat eivät useimmiten valinneet kumpaakaan näistä vaihtoehdoista – poismuuttoa tai maaseudun elinkeinoja – vaan suurin osa erityisesti vähävaraisista maattomista pyrki säilyttämään yhteyden maaseutuun ja sen tarjoamaan turvaverkkoon, vaikka ansaitsikin elantonsa Kalkutassa. Sukulaisuussuhteet ja sukupuoliroolit ovat osoittautuneet joustaviksi, kun perheet ovat hajonneet pieniin yksiköihin maaseudulla ja kaupungissa.

Kirjoittaja on etnologian ja antropologian yliopistonlehtori, joka on palannut opettamaan Jyväskylän yliopistoon toimittuaan antropologian professorin sijaisena Helsingin yliopistossa neljä vuotta, missä hän käynnisti Suomen Akatemian rahoittaman tutkimusprojektin [”Ilmastonmuutoksesta aiheutuva liikkuvuus ja kamppailu kestävästä elinkeinoista Etelä-Aasiassa”](#).